

Abisel Hayvanlar

Alm. *Tiefseetiere*, **Fr.** *Animaux des grands fonds*, **İng.** *Abysal animals*.

Suların karanlık derinliklerinde yaşıyan hayvanlar. Derinlik hayvanları olarak da bilinirler.

Güneş ışığı denizlerde ancak 200-300 metre derinliğe kadar ulaşır. Dolayısıyla bunun altındaki ışıksız bölgelerde hiçbir yeşil bitki yaşamaz. Fotosentezle besin üreten bitkiler olmayınca, canlı hayatın var olamayacağı zannedilir. Zira canlı varlıkların hayatlarını devam ettirebilmeleri için, gıda üreten bitkilere ihtiyaç vardır. Bugün kesin olarak bilinen; gıda üreten bitkilerin ancak ışıklı tabakalarda yetiştiğidir. Okyanuslarda böyle olduğu gibi, derin göllerde de durum aynıdır.

Eskiden derin deniz diplerinde ve göllerde hayatın mevcut olmadığı sanılırdı. Ancak bugün durumun hiç de böyle olmadığı bilinmektedir. Derinliklerde ve diplerde çeşitli hayvan türleri hayat sürmektedir. Bunlar çoğunlukla çöpçü cinsler olup, gıdalarını suların üst tabakalarından dibe çöken bitki ve hayvan artıklarından temin ederler. Bitki ve hayvan ölüleri, suların ışıklı tabakalarından karanlık diplere doğru çökerler. Bu çöküş sırasında saldırıya uğrayıp yenilmeyen her şey deniz dibine ulaşır. Dipler, sürekli bir gıda yağmuru altındadır. Ayrıca suların üst kısımlarında yaşıyan bazı balıklar, kendilerine yem aramak için derinlere inerler. Bu arada derinlik balıklarına yem olurlar. Diplerdeki çürükçül bakteriler de, ölü organizmaları parçalıyarak imha eder, geriye bir şey bırakmazlar. Zamanımızda geliştirilen denizaltı araştırma cihazları ile bilim adamları okyanusların derinliklerine inerek, bir çok film ve resim çektiler. Derinlerdeki hayat sırlarını çözmeye başladılar. Bu cihazlardan biri, 1930'da William Beebe tarafından yapılan "Bathysphere" adlı su altı araştırma cihazıdır. Beebe, bununla

900 metreden daha derinlere indi. Auguste Piccard, 6 milden daha derine inen bir araştırma denizaltısı yaptı. 1963 senesinde Fransız Müslüman Jacques-Yves Cousteau ve ekibi tarafından denizaltında önemli araştırmalar yapıldı. Kızıldeniz'de Roman bölgesi resifinde "Starfish House" isimli bir denizaltı hücrelerinde bir ay müddetle hiç deniz yüzeyine çıkmaksızın ekibiyle beraber çalıştı.

Su içindeki basınç, derinlikle doğru orantılı olarak artar ve bir noktadaki basınç her yönde aynı olur. Canlıların iç basıncının ayarlı bir şekilde bu dış basıncı dengelemesi, onları yaratan Allahü tealanın büyüklüğünü gösteren ibret verici bir olaydır. Çok derinlerde su basıncı tonlarca olmasına rağmen, burada yaşayan balıklar buna uyum sağlarlar. Eğer aniden su yüzüne çıkartılacak olurlarsa, infilak ederler.

Abisel hayvanların bir kısmı "sabit dip hayvanları" olup, suların diplerinde herhangi bir yere bağlı olarak yaşarlar. Bazıları ise "serbest dip hayvanları" olduğundan, diplerdeki kum ve çamurlarda sürünerek hareket ederler.

Bazı solucanlar, karındanbacaklılar, yassı solungaçlılar, bazı kabuklular, derisi dikenlilerden deniz kestanesi, deniz yıldızı, yılan yıldızı ve deniz hıyarları serbest dip hayvanlarına örnektir. Süngerler, mercanlar, borulu solucanlar, bazı yumuşakçalar, deniz laleleri ve tulumlular da sabit dip hayvanlarındandır.

Her hayvan çeşidi, kendine has bir derinlikte yaşar. Derinliklerin daimi karanlıklarında; deniz mercanları, mürekkep balıkları, ışık organlarına sahip balıklar, yakamoz olayına sebep olan küçük canlılar ve en diplerde çürükçül bakterilere rastlamak mümkündür. Derinlerde gözleri aşırı derecede gelişmiş hayvanlar olduğu gibi, gözleri görmeyen hayvan adedi de hayli kabarıktır. Görme eksikliği veya yokluğu başka duyuların gelişmesiyle giderilir. Bu tip balık ve hayvanlarda hassas duyu kollarına rastlanır. Derinlerde yaşayan balıkların organları yaşadıkları çevreye uygun olarak

yaratılmıştır. Dişleri sivri ve uzundur. Bazı çeşitleri ise kendilerine has ışık yayarlar. “Fotofar” da denilen ışık organları birer bez olup, “Lüsiferin” ve “Lüsiferas” maddelerini salgırlar. Bunlar ışık üretirler. Buna “Fosforışı” denir. Bu balıklar “etobur” olup birbirini yerler. Deniz ejderleri böyledir. Bazıları aşağı tabakalarda rastgele yüzen balıkları avrlarlar. Fener balığı, başının üzerindeki ışık organını bir olta gibi kullanarak küçük balıkları aldatarak avlar. Bir kısmı ise yukarıdan aşağıya çöken ölü balıkları yer. Derin deniz diplerinin daimi karanlıklarında ışıldayan mürekkep balıkları da mevcuttur. Işık üreten organları fener görevi yaprlar. Denizın koyu karanlıkların da ışık organlarının parıltısı, ışıklandırılmış bir denizaltı şehrini andırır.